tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 8 1 ● 2009

Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF).

In 2000 is een aantal provinciale en regionale organisaties in Noord-Holland gaan samenwerken onder de naam Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna Noord-Holland (POFF). Tot nu toe nemen hieraan deel de SVN, de Vlinderstichting, NOZOS, RAVON, KNNV, de weidevogelwerkgroepen, de Vrijwilligersraad van de Natuurverening Waterland en de Stichting Zoetwatervissen. De POFF staat open voor alle nog niet aangesloten vrijwilligersgroepen die zich actief bezighouden met natuuronderzoek. De POFF hoopt door samenwerking het natuuronderzoek te stimuleren en te versterken. In het verleden was sprake van versnippering van activiteiten, waardoor belangrijke informatie dikwijls beperkt bleef tot de eigen groep. De POFF wil kennis van en gegevens over flora, fauna en landschap bekend maken bij zo veel mogelijk vrijwilligers.

Dagelijks bestuur Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF)
Voorzitter: Wim Ruitenbeek
Coördinator: J. Beets.
Correspondentie per e-mail: j.beets@landschapnoordhollan d.nl

Bij de POFF aangesloten organisaties:
De Vlinderstichting
Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder. Tel. 0223-630144. e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl
Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland
Contactpersoon: Stijn van Belleghem, Postbus 257, 1900 AG Castricum. Tel. 0251 662248.
Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)
Contactpersoon: Jan Wondergem, Gele varaan 64, 1704 TK Heerhugowaard. Tel. 072 5740614, e-mail: jwondergem@sbwinfra.nl
Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)
Contactpersoon: Wim Ruitenbeek, Nassauplein 17, 1815 GN Alkmaar. Tel. 072 5124089.
Vrijwilligersraad van de Vereniging voor agrarisch natuur en landschapsbeheer Waterland. Land en Dijken
Contactpersoon: Barbara van Beijma, Zuideinde 47, 1141 VH Monnickendam. Tel. 0299-650490.
Stichting Zoetwatervissen Noord-Holland
Contactpersoon: Sjoerd Veenstra, Raadhuisstraat 58, 1541 JD Koog aan de Zaan. Tel. 075 616 3924, e-mail: s.o.veenstra@wxs.nl
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Gewest Noord-Holland (KNNV)
Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl
Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON)
Contactpersoon: Gertjan Martens, Nieuwe Zonneweg 32, 1033 JN Amsterdam. Tel. 06-51215386

Deze uitgave is mede mogelijk dankzij de Nationale Postcode Loterij.

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 13,75. U kunt zich aanmelden door een brief met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadminstratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 263
1900 VB Castricum

Telefoon: 0251-662244 • info@landschapnoordholland.nl • Giro: 299215

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar.

Redactie: *Frode Numan, Bert Pijs, Wim Ruitenbeek, Peter Spannenburg, David Tempelman, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Piet Zomerdijk, Miranda Zutt-Van der Made.*
Redactieadres: *Frank Visbeen, Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam. e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl*
Website: *http://www.tussenduinendijk.nl*
Redactieraad: *Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Nico Jonker, Klaas Kaag, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.*
Vormgeving: *2B, Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.*
Druk: *Springeruit Drukwerk, Schoorl.*
Oplage: *1000.*
© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.
ISSN: *1570-7261*
Richtlijnen voor kopij: *Auteurs wordt verzocht om de richtlijnen voor het schrijven van een artikel op te vragen. Zij dienen zich hieraan te houden. De richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.*
Digitale Nieuwsbrief Ecoteller: *Voor nieuwtjes en oproepen betreffende inventarisaties in Noord-Holland: neem een gratis abonnement op de digitale Nieuwsbrief Ecoteller via www.ecoteller.nl. De nieuwsbrief verschijnt elke drie maanden.*

Voorpagina: appelvink. Foto: Han Bouwmeester. Achtergrond: Landgoed Bantam, 's-Graveland. Foto: Wim Ruitenbeek.

INHOUD

4 Onderzoek steltlopers op slaapplaatsen in Noord-Holland

9 Reuzenhooiwagens in Noord-Holland

10 Boommarters: de bosgeest uit de fles?

14 Steeds meer appelvinken

16 Vleermuizen doen het in kasten. Op stap met Jan Boshamer

20 Poolse werknemers in Hollandse duinen

23 Nieuwsflits

Opinie

Schoon

Afgelopen zomer liep ik in een mooi open landschap in onze provincie waar ik vroeger vaak kwam. Ogenschijnlijk leek er in de afgelopen twintig jaar niets veranderd, en dat is op zichzelf al iets om erg vrolijk van te worden. De wegen, de landerijen, de huizen en de wind, het was allemaal hetzelfde, en toch kon ik niet ontkomen aan het gevoel dat het anders was dan vroeger. En ineens zag ik het verschil. Alles is schoner geworden! Ik begon er daarna beter op te letten. De laatste decennia wordt ons landschap om allerlei redenen opgeruimd, schoongemaakt en veiliger. Langs de kleinste weggetjes vinden we grastegels die de overgang van asfalt naar grasberm afscheiden, waardoor allerlei plasjes en oneffenheden langs de weg, allerlei kleine micromilieu's zijn verdwenen. Maar dat is het niet alleen. Wie aandachtig om zich heen kijkt, ziet het overal. Boerenerven zijn opgeruimd, we vinden bijna geen rommelhoekjes meer met stro of takken of achtergebleven hooi, waar muizen in huizen. De ramen van de boerenschuren zijn allemaal hersteld, er zijn geen openingen meer waar boerenzwaluwen door naar binnen vliegen, de muren zijn keurig gevoegd waardoor metselbijtjes en andere leuke diertjes geen kans meer krijgen. Maar ook buiten boerenerven houdt het niet op. Houten hekken langs het boerenland veranderen in ijzer of plastic, mooie overhoekjes worden geschoond: wie ziet in het open land nog wel eens een groepje oude vlieren? Opgeruimd. De toegang tot graspercelen en akkers, vroeger een mengsel van modder en diepe karrensporen is tegenwoordig geasfalteerd. Wat is er daardoor langzaam aan vanzelfsprekende planten en dieren aan het verdwijnen? We kunnen het alleen een beetje afmeten aan vogelsoorten die vroeger gewoon en vanzelfsprekend waren zoals de huismus, ringmus, boerenzwaluw, huiszwaluw en spreeuw, maar die langzamerhand zeldzamer worden in het open land. Op de laatste landelijke vogelteldag was de spreeuw van de eerste plaats verdrongen door de vink. Een teken aan de wand? Jammer.

Zo